

שדה-הקרב המכריע: המיצר כפי שלא ראינו אותו מימין. מלפנים: החלק הדרומי. מפרץ קטן. מרחוק, באופק רכסי ההרים מיצר טיראן. מלפנים, בצד השמאלי של ההר, של האי טיראן. ממנו מתמשכת של שארם אל-שייך וראס-נצארני הנמצא- התמונה - ים-סוף שמחוץ למפרץ אילת.

למזרח את הבגדים המשומשים ביותר, את ספרי-הלימוד המרופטים ואת המיטה הצולעת. עכשיו, אחרי המלחמה, כל אחד טוען שהוא האבא שהלך לאיבוד, ושהילד שייך כולו לו.

★ ★ ★

למראית-עין, טענות רבות של האבות החדשים מוצדקות. אם להקים נמל גדול באילת, מדוע לא יטפל בכך משרד-התחבורה, הכולל כיום את כל המומחים לנמלים הארץ? אם להקים שיכונים, מדוע לא להשאירם בידי משרד העבודה, כמו בשאר חלקי הארץ?

אולם אילת אינה דומה למדינת-ישראל. האיש שרצה לתלות באילת את השלטון: „בבואך לאילת, בקר גם במדינת-ישראל!“ צדק מאוד.

אילת היא מושבה רחוקה, המנותקת מגוף המדינה על-ידי מאות קילומטרים של הרים וערבה. כל בעיותיה קשורות זו בזו. הן דומות לחוליות השרשרת - די לנתק אחת מהן, כדי שהשרשרת כולה תתפרק.

האיש המתכנן את מפעל-ההנחשה בתימנע, חייב לספול גם בשיכון עובדיו באילת. האיש המכין את כמויות האשלג לשוק היפאני, חייב לדאוג שתהיה רכבת אשר תוביל אותו לנמל, ושהיה בכלל קיים נמל שיובל להעמיסן על אוניות, וגם אוניות מיוחדות לכך.

אפשר ליישב את אילת על-ידי חלוקת כל התפקידים בין משרדי-הממשלה ה"שונים, כדי שכל משרד יוריד לשם כמה תריסי פקידים עם משפחותיהם. אולם לא זה הפיתוח המבוקש.

כדי לפתח את אילת ולהפכה למנוף שיעביר את כובד המשקל של משק הארץ ירכי שות חדשות, דרוש גוף מיוחד שירכז בידיו את כל החוטים, מעין מפקדה עליונה, שתוביל לתאם את כל הדרישות ושלב את כל המבצעים למבצע גדול אחד, מבצעי-קדש השני.

★ ★ ★

אפשר להקים לצורך זה משרד ממשלתי חדש, למנות אפילו שר חדש. אולם יהיה זה דבר מגוחך למדי. קיים בארץ משרד-פיתוח, שכמעט כל פעולותיו מוגבלות לאיזור שמדרום ל"באר-שבע. משרד זה מנהל את המפעלים שיחפסו את המקום המכריע ביבוא וביצוא של אילת. בשנה האחרונה הוי כיה משרד זה, בידי מנהליו הנוכחיים, יעילות ניכרת בהוצאת עגלות שונות מן הבוק, שהן נתקעו בו בתקופה קודמת.

ההגיון המנהלי מחייב, שתוקם רשות עליונה לפיתוח אילת, מעין רשות עמק טנסי, שמפקדה העליון יהיה כפוף לשר הפיתוח. מנהל זה יתאם ויכוון את פעולות סגניו, שיהיו אחראיים לשטחים המקצועיים - לנמל, לרכבת, לשיכון, למינהל מקומי, ועוד. בדרך זה יהיה צורך בשיתוף פעולה עם משרדי הממשלה האחרים, בתנאי שאיש אחד, הדואג אך ורק לבעיית אילת, יהיה בכל מקרה הפוסק האחרון.

ישנו קושי אחד גדול בסידור זה. בימים שאילת היתה עדיין מזרח מוזנת, הועבר משרד הפיתוח בחיוף של המחלה-לאיד לסמכותו של שר מ"מי. עתה כשהשר החל לספול בעניינים ברצינות, וכאשר הממזר הפך לפתע לירוש עשיר, אין כמעט איש מעוניין שפיתוח אילת יוסף פרסטיגיה למפלגה יריבה.

כמו בכל שטחי המדינה, מאיימת המפלגת המפלגתית. לטרוף את גורי היצירה גם באילת.

תי פריגאמות של חיל-הים הישראלי נפגשו בפתח שארם אל-שייך. דגלי-ברכה צבעוניים התנופפו ברוח, צופרי הספינות השמיעו ברכות ימיות, המלחים הצדיעו כסיפון לסיפון. היה זה הרגע הגדול, שסימל את העובדה המכרעת: מיצר טיראן נפתח לשיט הישראלי.

מכל המטרות שממשלת-ישראל הציבה לעצמה כפרוס הסיכוב השני, היתה זו המטרה המציאותית והמוצדקת ביותר. כל שאר המטרות היו נתונות בוויכוח. אך לא יכול היה להיות ויכוח על הצורך המוחלט והצורך המוחשי בפריצת המצור על אילת.

השלטה במיצר היא המפתח לעולם של אסיה, הצעד הראשון במיצר לכלכלי אדיר מורחה. כל זה יאבד אם יוצבו מחדש תוחמים אויבים בפתח המיצר. הפריגטות, שערכן רב בלוחי אוניות-סוחר לאורך החופים העוינים של ים-סוף, יהיו חסרות ישע מול התוחמים שיוצבו על החוף, שקוטרם וטוחב יעלה בהרבה על התוחמים הקטנים של האוניות.

לכן, בעיית שארם אל-שייך היא בעיית-הבעיות של אילת. אם ייסגר המיצר, תחזור אילת להיות כאשר חיתה קודם לכן - עיירה קטנה, רדומה ורומאנטית. מעבר להרי החושך. אם יישאר המיצר פתוח, נשקף לאילת, כנמל וכעיר, עתיד שיכוד להיות מסחרר בסיכוייו.

המלחמה על שארם אל-שייך היא כיום הקרב העיקרי של ישראל. כדאי לישראל לשלב עבודה מהיר גבוה - אפילו מחיר מאיב כמו חיתור על המענקים האמריקאיים לזמן ארוך. הרו"ח הכא בנוי על ההנחה שממשלת ישראל מוכנה למלחמה זו, ושהיא תנצח בה. כי בלי חוסה-השיט במיצר, כמעט כל תוכניות הפיתוח באילת אינן אלא חל"י מות בהיקף.

★ ★ ★

אמר אחד מעמודי-התורן של הכל-כלה האילתית: „אם אתם רוצים לכתוב על התוכניות לפיתוח אילת, לא יספיקו לכם כמה גליונות. אם אתם רוצים לכתוב על מה שנעשה להגשמת התוכניות, יספיק לכם גם חצי עמוד.“ היתה זאת האמת המרה. המדינה ש"שלחה את חיליה למות בשדות הקרב כדי לפתוח את הדרך לאילת, לא התייחסה מעולם ברצינות רבה לסיכויים הכלכליים העצומים הגלומים בה. אילת נחשבת ללונה-פרק לאומי, נושא יפה לנאומים נלהבים על אחרית-הימים. שר הפיתוח הנוכחי, שהתייחס לאילת ברצינות רבה, נחשב לאיש המרחף המיד בעניינים, שיש להחזיק אותו ברגליו כדי שלא יעוף.

קשה להגדיר את היחס לאילת כהזנחה. היה זה דבר הרבה יותר המור: אדישות צינית, התנכרות מוחלטת לצרכיה, יחס של זלזול מפוכח-כביכול לכל התוכניות לפיתוחה.

גופים שביקשו להשקיע מליונים, נדחו בלך ושוב במשך שנים. תיריב שרצו לרתת ורומה, הופנו באדיבות לנהריה ולהרצליה.

כל זה השתנה באופן פתאומי ונמרץ ברגע שפוצץ התותח האחרון בראס אל-נצארני, והונף הדגל הישראלי באי טיראן.

לפתע נערך מירוץ שנעניו בין משרדי הממשלה, כדי לזכות בפרי הנצחון. פעולות הפיתוח, שנעצרו עד כה מחוסר בעלים, התעכבו עתה בגלל עדרף של בעלים.

הגדיר את המצב החדש איש-מפתח באילת: „אילת דומה לממזר. עד המלחמה, אף משרד ממשלתי אחד לא רצה להכיר בה. כולם סמכו על האב החורג, על משרד הפיתוח. נתנו לו

הקרב השני על אילת